

Соціально-економічне становище м.Севастополя за січень–листопад 2011 року

Промисловість

У листопаді 2011р. промислове виробництво збільшилося як до попереднього місяця (на 6,6%), так і до листопада 2010р. (на 1,5%). За підсумками січня–листопада поточного року приріст виробництва у промисловості становив 11,1%. Зростання випуску продукції спостерігалось у більшості основних видів промислової діяльності.

У **добувній промисловості** за підсумками січня–листопада 2011р. обсяг продукції зріс на 20,0%, у тому числі у добуванні каміння – на 19,4%.

Проти аналогічного періоду 2010р. випуск (видобуток) гальки, гравію, щебеню та каменю збільшився на 43,7%.

У **переробній промисловості** виробництво продукції у січні–листопаді 2011р. збільшилося на 10,6%.

На підприємствах із **виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів** випуск продукції збільшився на 13,2%, у тому числі у виробництві напоїв – на 21,3%. Водночас зменшились обсяги виробництва у виготовленні рибних продуктів (24,9%).

У **легкій промисловості** за підсумками 11 місяців 2011р. випуск продукції зменшився на 13,9%.

На підприємствах **целюлозно–паперового виробництва** випуск продукції порівняно з січнем–листопадом 2010р. зріс на 42,9%.

У **хімічній та нафтохімічній промисловості** обсяги виробництва продукції скоротилися на 19,5%, у тому числі на підприємствах із виробництва гумових та пластмасових виробів – на 21,5%. Водночас одержано приріст продукції в хімічному виробництві – 8,4%.

На підприємствах із **виробництва іншої неметалевої мінеральної продукції** порівняно з січнем–листопадом 2010р. виробництво продукції збільшилося на 25,2%, у тому числі у виробництві виробів із бетону, гіпсу та цементу – на 29,8%.

У **машинобудуванні** за 11 місяців порівняно з аналогічним періодом 2010р. приріст продукції становив 12,2%, у тому числі на підприємствах із виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування – на 34,8%, з виробництва машин та устаткування – на 2,2%. Зменшився випуск продукції на підприємствах із виробництва транспортних засобів та устаткування (на 16,2%).

Сільське господарство

Під урожай 2012р. озимі на зерно та зелений корм сільськогосподарськими підприємствами посіяно на площі 1105 га (на 4,5% менше минулорічного рівня), у тому числі зернові на зерно – 980 га (на 14,4% менше).

За січень–листопад 2011р. сільськогосподарськими підприємствами реалізовано на забій 50,4 т худоби та птиці (у живій вазі), що на 47,0% менше порівняно з відповідним періодом 2010р., молока вироблено 239,5 т (на 28,4% менше).

За розрахунками на 1 грудня 2011р. загальне поголів'я великої рогатої худоби склало 202 голови (на 16,5% менше, ніж на 1 грудня 2010р.), у тому числі корів – 53 голови (на 26,4% менше). Чисельність свиней становила 780 голів (на 33,8% більше).

Обсяги реалізації худоби та птиці (у живій вазі) у цілому по місту порівняно з січнем–листопадом 2010р. збільшилися у 7,9 раза, молока та молочних продуктів зменшилися на 13,7%.

Середні ціни продажу худоби та птиці (у живій вазі) за всіма напрямками реалізації за січень–листопад 2011р., порівняно з відповідним періодом 2010р. зросли у 1,6 раза, молока та молочних продуктів – на 40,9%.

Станом на 1 грудня 2011р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 140546 т зерна (у 1,9 раза більше, ніж на 1 грудня 2010р.), у тому числі пшениці – 48435 т (на 22,6% більше). Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалось 1584 т зерна (у 1,6 раза більше), у тому числі пшениці – 640 т (у 2,5 раза більше).

За січень–листопад 2011р. виловлено 98582,6 т риби та інших водних живих ресурсів, що на 2,7% менше, ніж за січень–листопад 2010р.

Будівельна діяльність

У січні–листопаді 2011р. підприємствами міста виконано будівельних робіт на суму 348570 тис.грн., що на 21,3% більше проти січня–листопада попереднього року.

На загальну тенденцію найбільше вплинула діяльність підприємств, що займаються будівництвом будівель та споруд (частка яких у загальному обсязі становить 88,8%).

Обсяг санітарно–технічних робіт зменшився на 18,6%, загальнобудівельних робіт – на 1,5%, , електро–монтажних робіт – на 0,2%.

За звітний період збільшення обсягів будівництва відбулося за всіма районами міста. У Балаклавському – в 1,9 раза, Гагарінському – на 43,6%, Нахімовському – на 16,3%, Ленінському – на 6,8%.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–жовтні 2011р. експорт товарів м.Севастополя становив 95981,1 тис.дол. США, імпорт – 78349,0 тис.дол. Порівняно з відповідним періодом 2010р. експорт збільшився на 25,1%, імпорт – на 54,9%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 17632,1 тис.дол. (за січень–жовтень 2010р. – 26119,0 тис.дол.).

Зовнішньоторговельні операції товарами Севастополь здійснювал з партнерами із 100 країн світу.

До країн СНД було експортовано 41,0% усіх товарів, до країн ЄС та інших країн – 59,0% (у січні–жовтні 2010р. – відповідно 46,7% і 53,3%).

Найбільші експортні поставки здійснювалися до Російської Федерації – 36,0% від загального обсягу експорту, Туреччини – 18,5%, Австралії – 8,5%, Німеччини – 6,4%, Індії – 4,4%, Мексики – 3,3%, Мавританії – 3,0%.

Із країн СНД імпортовано 17,7% усіх товарів, із країн ЄС та інших країн світу – 82,3% (у січні–жовтні 2010р. – відповідно 23,5% і 76,5%).

Найбільшу питому вагу в загальному обсязі імпорту мали Російська Федерація – 16,9%, Боснія і Герцеговина – 11,9%, Франція – 10,0%, Марокко – 7,0%, Німеччина – 6,1%, Польща – 6,0%, Туреччина – 4,7%, Норвегія – 3,8%, Індія – 3,3%.

Основу товарної структури зовнішньої торгівлі м.Севастополя склали машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, недорогі метали та вироби з них, живі тварини; продукти тваринного походження, готові харчові продукти, мінеральні продукти, продукти рослинного походження.

Торгівля та ресторанне господарство

Оборот роздрібною торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–листопад 2011р. становив 6978,8 млн.грн., що на 15,8% більше проти обсягу січня–листопада 2010р. У структурі обороту роздрібною торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 29,2%.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за 11 місяців становив 414,4 млн.грн. і збільшився на 2,5% порівняно з січнем–листопадом 2010р.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі та ресторанного господарства, за січень–листопад 2011р. становив 3624,1 млн.грн., що в порівнянних цінах на 15,9% більше проти обсягу січня–листопада 2010р.

Транспорт

За січень–листопад 2011р. підприємствами транспорту перевезено 380,8 тис.т вантажів, що на 4,0% менше, ніж за січень–листопад 2010р. Вантажооборот зменшився на 11,6% і становив 176,6 млн.ткм.

Морський торговельний флот зменшив перевезення вантажів на 29,0%, замовникам доставлено 23,8 тис.т вантажів. Закордонні перевезення вантажів морським транспортом зменшилися на 29,0%. Обсяг переробки вантажів у торговельному і рибному портах та на промислових морських причалах у січні–листопаді 2011р. порівняно з січнем–листопадом 2010р. збільшився на 2,2% і становив 6032,2 тис.т. Переробка експортних вантажів збільшилася на 8,6%, тоді як переробка імпортованих вантажів зменшилася на 27,7%, транзитних вантажів – на 15,1%, вантажів внутрішнього сполучення – на 9,5%. Кількість оброблених суден склала 953 одиниці, що на 27 суден більше, ніж у січні–листопаді 2010р., у тому числі закордонних та інфракт – 362 одиниці.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) за січень–листопад 2011р. перевезено 357,0 тис.т вантажів, що на 1,7% менше, ніж за січень–листопад 2010р. Вантажооборот зменшився на 24,8% і становив 58,9 млн.ткм.

Послугами пасажирського транспорту в січні–листопаді 2011р. скористалися 82846,1 тис. пасажирів, що на 0,4% менше, ніж за січень–листопад 2010р. Пасажирооборот зріс на 7,0% і склав 722,8 млн.пас.км.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 26136,6 тис. пасажирів, що на 0,2% більше, ніж у січні–листопаді 2010р. Перевезення пасажирів морським транспортом (без урахування обсягу безплатно перевезених пасажирів) порівняно з січнем–листопадом 2010р. збільшилися на 6,6%. За січень–листопад 2011р. міським електротранспортом перевезено 51270,2 тис. пасажирів, що становить 98,7% від обсягів січня–листопада 2010р.

Фінанси

Фінансовий результат підприємств від звичайної діяльності до оподаткування (крім малих, сільськогосподарських підприємств і бюджетних установ) за січень–жовтень 2011р. становив 122292,8 тис.грн. прибутку.

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 56,9% отримано 387858,0 тис.грн., що на 0,2% менше ніж за відповідний період 2010р.

Протягом січня–жовтня 2011р. збитково працювало 43,1% підприємств, що на 4,3 відсоткового пункта менше, ніж у січні–жовтні 2010р. Цими підприємствами отримано 265565,2 тис.грн. збитку, що на 17,3% менше, ніж у січні–жовтні минулого року.

Найбільше збиткових підприємств спостерігалось у сфері охорони здоров'я та соціальної допомоги (58,8% від загальної кількості підприємств відповідного виду економічної діяльності), у сфері діяльності готелів та ресторанів (53,3%), будівництві (52,9%).

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) по м.Севастополю у січні–листопаді 2011р. становив – 106,3% (у січні–листопаді 2010р. – 111,5%).

За січень–листопад продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 6,6%. Найбільше (на 29,7–15,3%) зросли в ціні перероблені види м'яса, яйця, фрукти, хліб, свинина, яловичина, кондитерські вироби з борошна, шоколад, інші продукти харчування, макаронні вироби. На 13,2–9,6% стали дорожчими риба та продукти з риби, безалкогольні напої, інші молочні продукти, птиця, кисломолочна продукція, тваринні жири, олія.

Разом із цим суттєво (на 39,9%) подешевшали овочі; на 16,4–0,5% знизилися ціни на банани, цукор, продукти переробки зернових, цитрусові.

Алкогільні напої та тютюнові вироби стали дорожчими на 7,0%, головним чином за рахунок подорожчання алкогольних напоїв на 15,8%.

Ціни на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 2,0%, у тому числі фактична плата за житло (гуртожитки) – на 14,7%.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 5,8% відбулося в першу чергу за рахунок зростання вартості санаторно-курортних послуг на 14,8%. Також стала дорожче фармацевтична продукція (на 4,2%).

Зростання цін на транспорт у цілому на 17,2% головним чином викликане подорожчанням палива і масла (на 28,7%) та підвищенням вартості перевезень залізничним пасажирським транспортом (на 12,9%).

На 10,1–0,9% стали дорожчими послуги ресторанів та готелів, освіта, різні товари та послуги, зв'язок, предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла, відпочинок і культура.

Доходи населення

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) у жовтні 2011р. становила 2518 грн., що у 2,6 раза вище рівня мінімальної заробітної плати (985 грн.).

Порівняно з вереснем розмір заробітної плати зменшився на 0,4%, а відносно жовтня 2010р. збільшився на 14,1%.

Зменшення рівня заробітної плати в жовтні 2011р. порівняно з вереснем зафіксовано в більшості видів економічної діяльності – від 1,0% у промисловості до 10,0% у сільському господарстві, мисливстві та пов'язаних з ними послугах.

Значні збільшення рівнів заробітної плати, які перевищували середній показник по економіці, фіксувалися у працівників зайнятих у сфері фінансової діяльності (у 1,9 раза), діяльності транспорту та зв'язку (на 26,5%), на підприємствах промисловості (на 17,4%), у сфері державного управління (на 12,4%), у сфері операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям (на 10,9%).

Індекс реальної заробітної плати у жовтні 2011р. порівняно з вереснем становив 99,5%, відносно жовтня 2010р. – 105,9%.

Упродовж січня–жовтня 2011р. загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** збільшилася на 1,8%, або на 138 тис.грн., і на 1 листопада п.р. становила 7871 тис.грн., що дорівнює 3,7% фонду оплати праці, нарахованого за жовтень 2011р.

Заборгованість працівникам економічно активних підприємств упродовж жовтня 2011р. зменшилася на 1,7%, або на 87 тис.грн., і на 1 листопада п.р. становила 5167 тис.грн.

Серед видів економічної діяльності найвагоміше зменшення суми невиплаченої заробітної плати спостерігалось у сфері діяльності транспорту та зв'язку (на 140 тис.грн.), будівництві (на 79 тис.грн.), сільському господарстві, мисливстві та пов'язаних з ними послугах (на 62 тис.грн.), сфері торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку (на 26 тис.грн.).

Кількість працівників економічно активних підприємств, яким вчасно не виплачено заробітну плату, упродовж січня–жовтня 2011р. зменшилася на 2,0% і на 1 листопада становила 496 осіб, або 0,6% від середньоблікової кількості штатних працівників. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 10417 грн., що в 4,1 раза більше від середньої заробітної плати за жовтень п.р.

У січні–жовтні 2011р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово–комунальних послуг** призначено 6328 сім'ям, що становило 99,2% від загальної кількості сімей, які звернулися за субсидіями, з них у міських поселеннях – 6010 сім'ям, у сільській місцевості – 318 сім'ям.

Загальна сума призначених субсидій у січні–жовтні 2011р. становила 672235 грн., з неї у міських поселеннях – 638290 грн., у сільській місцевості – 33945 грн.

Середній розмір призначеної субсидії на одну сім'ю у жовтні 2011р. становив 118,2 грн.

Крім того, 217 сім'ям (69,6% із числа тих, які звернулися) було призначено субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, з них у міських поселеннях – 111 сім'ям, у сільській місцевості – 106 сім'ям.

Середній розмір призначеної у жовтні 2011р. субсидії цього виду на одну сім'ю становив 408,6 грн.

Загальна сума субсидій готівкою, призначених сім'ям на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 82025 грн., з неї у міських поселеннях – 46412 грн., у сільській місцевості – 35613 грн.

У січні–жовтні 2011р. населенням м.Севастополя сплачено за житлово–комунальні послуги, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 287540 тис.грн. (98,0% нарахованих за цей період сум).

Заборгованість населення з оплати житлово–комунальних послуг збільшилась у жовтні 2011р. порівняно з вереснем на 3,8% і на кінець жовтня 2011р. становила 60156 тис.грн., середній термін заборгованості населення за всі послуги становив 2,1 місяця.

У жовтні 2011р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 15,0% власників особових рахунків, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 14,5%, централізоване водопостачання та водовідведення – 11,2%, вивезення побутових відходів – 10,9%, газопостачання – 6,7%.

Ринок праці

Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, на 1 грудня 2011р. становила 1493 особи. За допомогою в працевлаштуванні до цієї установи у листопаді 2011р. звернулося 469 незайнятих громадян проти 383 у жовтні (у листопаді 2010р. – 364 особи).

Кількість зареєстрованих безробітних на 1 грудня 2011р. становила 1411 осіб, або 94,5% із загальної кількості незайнятих громадян. Кожний п'ятий із них втратив роботу з економічних причин. Допомогу по безробіттю отримували 70,7% осіб, які мали статус безробітного. Серед безробітних займали посаду службовця – 72,0%, робочі місця – 22,8%, не мали професійної підготовки – 5,2%.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по місту за листопад збільшився на 0,04 відсоткового пункту і на 1 грудня 2011р. становив 0,62% населення працездатного віку.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості, у листопаді 2011р. порівняно з жовтнем 2011р. зменшилася на 92 одиниці, або на 9,2%, і на кінець місяця становила 903 одиниці (у листопаді 2010р. – 1128). Із зазначеної кількості вільних робо-

чих місць (вакантних посад) 44,8% було передбачено для робітників, 42,0% – для службовців та 13,2% – для осіб, які не мають професії.

Навантаження незайнятого населення, яке перебувало на обліку державної служби зайнятості, на кінець листопада становило 17 осіб на 10 вільних робочих місць (вакантних посад).

За сприяння державної служби зайнятості у листопаді 2011р. було працевлаштовано 181 особа, проти 200 у жовтні (у листопаді 2010р. – 182 особи). Серед працевлаштованих незайнятих осіб жінки становили 56,4%, а молодь у віці до 35 років – 51,4%. Рівень працевлаштування незайнятих громадян порівняно з жовтнем 2011р. зменшився на 1,3 відсоткового пункту і в листопаді становив 9,7%.

Із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття у листопаді 2011р. на допомогу по безробіттю було витрачено 1258,1 тис.грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 1147 осіб, або 81,3% від загальної кількості тих, що мали статус безробітного. Розмір допомоги по безробіттю в середньому на одного безробітного становив 1096,86 грн., що на 11,4% більше законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (985 грн.).

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення в Севастопольській міськраді на 1 листопада 2011р. становила 381,1 тис. осіб. Упродовж січня–жовтня 2011р. чисельність населення збільшилася на 255 осіб, виключно за рахунок міграційного приросту (1280 осіб). Водночас зафіксовано природне скорочення населення (1025 осіб).

Порівняно з січнем–жовтнем 2010р. обсяг природного скорочення зменшився на 190 осіб, або з 3,8 до 3,2 особи в розрахунку на 1000 жителів.

Народжуваність у січні–жовтні 2011р. зменшилася порівняно з відповідним періодом 2010р. з 11,0 до 10,9 немовлят на 1000 жителів. Смертність зменшилася з 14,8 до 14,1 померлих на 1000 жителів.

Міграційний приріст населення у січні–жовтні 2011р. порівняно з січнем–жовтнем 2010р. зменшився на 228 осіб.

Серед прибулих у розрізі міждержавної міграції 90,2% становили іммігранти з країн СНД, 9,8% – з інших країн. Серед вибулих 64,5% виїхали до країн СНД і 35,5% – до інших країн.

У межах України з території Севастопольської міськради кількість вибулих становила 2266 осіб, а прибулих – 3049 осіб. Внутрішньорегіональна міграція становила 407 осіб.

Криміногенна ситуація

За повідомленням органів внутрішніх справ протягом січня–листопада 2011р. зареєстровано 6272 злочини.

Із загального числа зафіксованих органами внутрішніх справ кримінальних проявів 34,9% (на 2,5 відсоткового пункту менше, ніж у січні–листопаді 2010р.) – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 72,4% становили злочини проти власності, 7,5% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 3,3% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 3,0% – злочини у сфері службової діяльності, 2,5% – злочини проти життя та здоров'я особи, 2,3% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 2,0% – злочини проти громадської безпеки, 2,0% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,6% – злочини у сфері господарської діяльності, 1,2% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 0,8% – злочини проти встановленого порядку несення військової служби.

Протягом 11 місяців 2011р. скоєно 24 умисних вбивств та замахів на вбивство (на 4,3% більше, ніж у січні–листопаді 2010р.).

Порівняно із січнем–листопадом 2010р. зменшилася кількість таких злочинів, як зґвалтування – на 70,6%, порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами – на 29,8%, умисне тяжке тілесне ушкодження – на 21,1%, хуліганство – на 5,2%. Водночас збільшилася кількість випадків вимагання у 2,3 раза, незаконного заволодіння транспортним засобом – у 2,2 раза, шахрайств – на 14,7%, розбою – на 13,3%.

Порівняно з січнем–листопадом 2010р. кількість крадіжок (3432 випадки) та кількість грабежів (520 випадків) збільшилася відповідно на 42,6% та у 1,7 раза.

Органами внутрішніх справ виявлено 12 організованих злочинних груп, у яких знаходилось 50 осіб.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–листопад 2011р. становила 4684 особи (на 35,9% більше, ніж у січні–листопаді 2010р.), з числа яких 1460 – жінки, 254 – пенсіонери та 186 – неповнолітні. Від крадіжок потерпіло 2987 осіб (63,8% від загальної кількості потерпілих), від грабежів – 515 осіб (11,0%), шахрайств – 417 осіб (8,9%). Жінки найбільше постраждали внаслідок скоєння таких видів злочинів, як крадіжки (68,9%), грабежі (14,2%), шахрайства (6,6%). У дорожньо–транспортних пригодах за січень–листопад 2011р. на території м.Севастополя постраждало 111 осіб. Внаслідок злочинних діянь загинуло 65 осіб, із числа яких майже кожен восьмий у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень.

Серед виявлених осіб (1464), які вчинили злочини, 36,7% раніше ставали на злочинний шлях, із яких кожен третій має незняту або непогашену судимість, 19,7% знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 13,0% вчинили злочин у групі; 13,7% – жінки, 2,7% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчались, становила 45,1%.